

מלכות שמים שיש הצוניות והאדם מרוחיק עצמו ממנה¹. וכן בבחינת הדיביקות בו יתברך اي אפשר באופן אחר רק שיזהה אומה נבחרת אליו יתברך ועל ידי כן מי שיריצה יוכל להתבטל לאומה זו גם כן. והוא כלל גדול גם בפרט כל איש ישראל אשר אי אפשר להיות בפעם אחד ברואי רק על ידי שנמצא איזה הנגאה ומדה טובה באדם על ידי זה יוכל לתתקן כל מודתו ליקודה זו. וזה עצמו ענין ב' השמיות הנ"ל כי מקודם היה אברהם אבינו ע"ה חוקר בדרך השכל לבוא אל האמת. והוא בוחנת הנבראים מצד הטבע וזכה לחכיר האמת. ואחר כך אמר לו ה' יתברך לך לך כי לבחינת שמייה שנייה והוא שירך רק לבני ישראל להיות מבטול כל השמייה אליו יתברך שלא להיות המכובן לתתקן עצמו שהוא נקי² לזרמייה והוא דרך צדיקי אומות העולם. אבל בני ישראל מבקשים להיבטל אליו יתברך בלבד. וכך אף אחד ששמו והבר האמת אין מספיק עצמו בזה להtagנות כו' בדרך האומות עברי גילולים שרוצים לעד כדי להtagנות וכל ההכנה כדי לאחסן כו'. אבל בני ישראל הם להיפוך שככל מה שרוצים להציג כדי להבניע עצמו אליו יתברך. וכך אף אחד השמייה מכין עצמו יותר לשמען נ"ל.

ואת הנפש אשר עשו בחורן (בראשית יב, ה) מתרגמינן³ נפשטא דשעבידו לאורייתא כו'. פירוש נפש הרצון כמו שבתוכו (בראשית יג, ח) יש את נפשכם והוא שאסף כל הרצונות מעולם הזה לה' יתברך. עשו לשון בפה כמו גט מעושה⁴. כי הקב"ה אמר לו מארצך כו' (בראשית יב, א) הפירוש שיקח עמו כל הרצונות אחרים שהיו לו והוא בוחנת בכל לבך נפשך מאודך נברים ה' ה. מאורך גנד בכל לבך כי מוחשות האדם גנותה אחר מה שרוואה ומכיר כל

(וזהר ח"ג, קמ"ע"א) "אנשי שם ... הא שבתא דלהון יתו אבל איןנו נטלו לנטרמייה ואתהחו במחלוקת" (שם, קע' ע"ב).

⁴ אונקלוס בראשית יב, ג.

⁵ גיטין פט' מיח.

ביה [תורה]

במדרש⁶ שמעי בת וראוי והטי אונן כו' (תהליך מה, יא) ביריה דולקת כו'. דקשה Mai התי אונן אודר שנאמר שמעי. ומוכח שיש ב' בבחינות שמייה כמו שבתוכו (שםות יט, ה) דברים יא, יט שמעו תשמעו כי בתחילת הקב"ה משמעו לאדם מעת האראה בשמייגע עצמו לבוא אל האמת. אחר כך צריבין להשגיח בעין השבל על זה ההרגש ולהבין כי הוא עיקר הכל ולהניח כל הרגשות אחרים זהו שמעי וראוי והטי אונן. פירוש כל זה השמייה שלא היה נשמע לו שט' זבר אחר כלל ועל ידי זה יזכה לשמעו האמת. כי מה שזבק"ה משמע בתחלה חזק רק כדי ללימוד הכנעה שיבין האדם שיש דבר לשמעו לעמלה מהשגתו ויבוא לבטל עצמו ויזכה לשמייה. והנה אברהם אבינו ע"ה היה חפץ מאד להוטות כל הברואים אליו יתברך. וזה יתברך אמר לו לך כי ואשר לגוי גדול כי ואברהם מברכיך כי' (בראשית יב, א-ב). ואברהם אבינו ע"ה היה סובר כי נIRON יותר להיות כל העולם מיהדרין אליו יתברך ולא יהיה מהנגדים כלל וה' יתברך הראה לו כי נIRON יותר להיות אומה אומת נבחרת לו יתברך על צד הייתר טוב ויזדו מברכים ומקלים והאומה הישראלית יגברו הכל. וזה עצמו עניין הביריה דולקת שעבאל הפשוט מורה שאין שום דבר שלא יהיה לו קיום ולבן היה סבור אברהם אבינו ע"ה שיש להתוטה כל הנבראים וכל החיצוניתו אליו יתברך שלא יהיה נפסד שם בריה. וזה יתברך הראה כי אני בעל הביריה וכך רצינו יתברך שברא כמה דברים שככל קיומם הוא הביטול שיבטל אותך האדם ויתורך מהם וזהו לך לך, כו' (בראשית יב, א) ושכחן עטך כי' (תהלים מות, יא) כי הוא אדוןיך (שם ט) שמו היא ש הכרת

¹ בריך לט, א, עין שנת הרל"ב העrho 4.

² עין חרב"א דה' במדרש.

³ יישלח אורם משה וגוי, כלם אנשיים בלבד ובכן והוא וירושי דישראל הוא אבל איןנו דבוי לנטרמייה עטא בישא"

ידי שוכר שהכל בא לו בכח האבות.⁸ והכל שצירך כל איש ישראל לידע כי זה הכת שיש בכל איש ישראל מכח האבות וכਰיתות בריתו יתברך הוא העיקר באופן שכילגיעה האדם אין נחש לבטום נגד זה הכה. אף כי עיקר הוא גייעת האדם. אך שהוא הכה למעלה מהכל. ואמת כי כל הדגעה לבוא להה להווות בטור בדעתנו ועל ידי זה יבוא להה הוה שכתוב מתי יגינו מעשי למשעה אבינו ופירש מזוזיל⁹ מה שאומרים מנג אברם שהקב"ה הביתה לו שהיה מגן נקודה באל איש ישראל אשר הוא יתברך מגן עשה שלא יכול לקלקל אותה בו. ונקורה זו מסטייע לכל איש ישראל כפי מדריגתו וזה שכתוב מנה לא העמדתי מגנים בו. והבנ' במנחות שבת הוא עת רצון כמו שכתוב¹⁰ דבריה רועא דרעון וליה ועפן. דהנה בכל איש ישראל יש רצון אליו יתברך. וכי אין לו רצון בראי יש לו רצון לבוא לרצון אמרת. וכמו כן בשינויים בכיבול הקב"ה רוצה בישראל. אף בשאנן ראיין חפה לחוות לו רצון עליהם והוא רועא דרעון. והפריש שמקבל עתה גם זה הרצון שיש בפשוטו בני ישראל לבוא אל הרצון בכלל ולכך לית זעפן. ואיז זל פירש הפסוק ממש ת"ה, ס' לתאהו יבקש נפרד בכל תושיה יתגלען. כי בכל איש ישראל יש רצון גנ"ל. וכי שהוא נפרד. מתחאה לבוא אל הרצון והרו לתאהו יבקש בו ועל ידי היגיע בתורה מתוגלה זה הרצון המלווה בו.

משה לפניו הקורש ברוך הוא: רבונו של עולם, ומה בסאו של שלוש רגלים איש יוביל לעמוד לפניו בשעת מעסך, בסאו של רגלי אחד על אהוה כמה וכמה, ולא עד אלא שיש בירושה נסائم מאבותה. עבשו לאורה ראו פרש שעמדו עליהם, בקש אדולח לעצמו ולא בקש עליהם וחמיים (ברבותם לב ע"א).

? חנוך דבר אליחו רבבה, כת.

⁹ חזושי הרים, לך לך ד"ה זיאעשר.

¹⁰ תפילה עמידה, חתימת ברכת אבות.

¹¹ מתוך הפיט לסתודה שלישית 'בנ' הולא', שער הכותנות דורשי קידוש לשל שבת, דורש א' ענן מנוח שבת; ע"ע וחזר זדב פה ע"ב.

הרבנים שבארצו. נפרש הוא ממולדתך כי הנפש נمشך אחר אביו ואמו ומשפחותו. ו מבית אביך הוא נגד בכל מאודך כי לא חסר לו בבית אביך מאומה ועזב הכל לבבונו יתברך וילך כאשר דבר אליו כי (פארשיט ב', ז) ככלומר שלא הילך בעבור הברכה רק לעשות רצונו יתברך.

במדרש¹² אנקו מэнן לך (סדרתית ט', א) שאמר אברם אבינו אמרת טובים וידחה בריתו לבריתך במזו שדחה בריתך לנח והшибו מנה לא העמדתי מגנים בו. הקשה אמרו ז"ל כי לא רצח אבינו אברהם ע"ה שיחיה איש צדיק יותר ממנה אף שידחה בריתו בו והшиб בוי ודאי ידע שהוא הצדיק ולא יהיה אחר רק שידע שצורך לחיזוק יותר ושיבטיך לו ה' יתברך זאת שהוא הנבחר בו. ולהוסיף ביאור על דרך כי ודאי ידע אף שיחיה מי שיטgal מצות ומעשים טובים יותר ממנה. מכל מקום יהיה מתולדותיו בודאי וזה אף שהיה מתולדותיו והטעם כי לא היה צריך אברהם לטיעוע של נת. אבל עם הגביה אותו וזרעו אחריו להיות במורrigה גדולה יותר מכל האומות עובדי עבדה זהה ומוצא כי מי שבא מזורעו ודאי יובל לטיגל מצות ומעשים טובים הרבה עד שיעלה במדרגה ממנה כדרמץינו במשה ורביינו ע"ה שאמר לד הקב"ה (שמות לא, ז) הניחה לי וاعשה אותו לגוי גדול ולא קיבל עליו על

⁸ "אחר היוחורי" דבריו שהו שם, מי הזרד אברם? הרה, אמר לפני הקביה, רבנן העולמים ברת בירע עם זה שאינך מכלה את בניו, עמדו וסיגלו מצות ומעשים טובים יותר ממנה וידחה בריתך לבריתך, האמר שאדור שמד ומלל מצות ומעשים טובים יותר ממנה והזהה בריתו לבריתך, אל הקב"ה מנה לא העמדתי מגנים של צדקה אבל מפרק אני מעמיד מגנים של צדקים ולא עד אלא בשעה שיחיו בפרק באים לידי בעירות ומעשים רעים אני רואח צדיק אדור שבתוכה ומבריש לעילם שהוא יכול למן למדת הדין כי אני טוטלו ומבריש לעילם (בריך מד, ד)

⁹ חזושי הרים, לך לך אל מירא אברם וגוי.

¹⁰ "Զאעשה אוונך לעגי גודל וגוי" – אמר רבבי אליעזר, אמר